

Eurooppalainen **STANDARDISOINTI**

Standardisointi on yhteistyötä

Standardisointi merkitsee yhtenäisten sääntöjen laatimista helpottamaan elinkeinoelämän, viranomaisten ja kuluttajien elämää. Standardisoinnilla pyritään lisäämään tuotteiden yhteensopivuutta ja turvallisuutta, suojelemaan kuluttajaa ja ympäristöä sekä helpottamaan kotimaista ja kansainvälistä kauppaa. Standardit vähentävät yksityiskohtaisten teknisten viranomaismääräysten tarvetta. Oleellista standardisoinnissa on se, että standardit laaditaan kaikkien asianosaisten yhteistyönä. Työn tulokset julkaistaan asiakirjoina, joita kutsutaan standardeiksi. Euroopan unionissa standardit ovat avainasemassa teknisten direktiivien tulkittamisessa.

Standardit tuovat yrityksille menestystä liiketoimintaan. Standardeilla lisätään kansallista hyvinvointia. Kaikki hyötyvät standardeista.

Suomen Standardisointiliitto SFS toimii standardisoinnin keskusjärjestönä Suomessa. Se on riippumaton, taloudellista voittoa tavoittelematon yhdistys, joka on yhteistyössä talouselämän järjestöjen, teollisuuden, tutkimuslaitosten, kuluttajajärjestöjen sekä viranomaisten kanssa. SFS:n jäsenkuntaan kuuluu pääasiassa elinkeinoelämän järjestöjä ja Suomen valtio. Valtiota liitossa edustavat eri ministeriöt. Liitto käyttää markkinointinimeä SFS-Standardisointi.

SFS-standardit ovat suositusluontoisia asiakirjoja. SFS-standardeja on kaikkiaan yli 20 000 kpl. Standardit ovat joko suomenkielisiä, suomen- ja englanninkielisiä tai yksinomaan englanninkielisiä.

Standardien laadintatyöstä huolehtivat yleensä Standardisointiliiton kanssa yhteistyössä toimivat toimialayhteisöt. Standardeja laaditaan myös Standardisointiliiton perustamissa komiteoissa.

Eurooppalaiset standardisointijärjestöt

Painopiste standardisoinnissa on eurooppalaisten standardien laadinnassa. Eurooppalaisia standardisointijärjestöjä ovat CEN, CENELEC ja ETSI. Suomi on mukana kaikkien näiden järjestöjen toiminnassa sekä hallinnollisessa työssä että standardien laadinnassa.

Eurooppalainen standardisointijärjestö CEN

(European Committee for Standardization) on standardisointijärjestöjen yhteistyöelin. Jäseninä siinä ovat EFTA- ja EU-maiden standardisointijärjestöt. Standardisointiliitto on CENin jäsen.

Eurooppalainen sähkötekniikan standardisointijärjestö CENELEC

(European Committee for Electrotechnical Standardization) on CENiä vastaava sähkötekniikan standardisointijärjestö. Jäseninä siinä ovat EFTA- ja EU-maiden standardisointijärjestöt. SESKO ry on CENELECin jäsen.

Eurooppalainen telealan standardisointijärjestö ETSI

(European Telecommunications Standards Institute) on kolmas itsenäinen eurooppalainen standardisointijärjestö, jonka EU ja EFTA ovat tunnustaneet CENin ja CENELECin rinnalle samaan asemaan. ETSI on avoin kaikille Euroopan maiden posti- ja telehallintojen yhteenliittymän CEPT:in jäsenmaissa rekisteröidyille yhteisöille. ETSIn kansallinen vastinorganisaatio Suomessa on Viestintävirasto.

Eurooppalaisten standardien tunnus on EN. Teknisten spesifikaatioiden tunnus on TS. Standardiehdotusten tunnus on prEN.

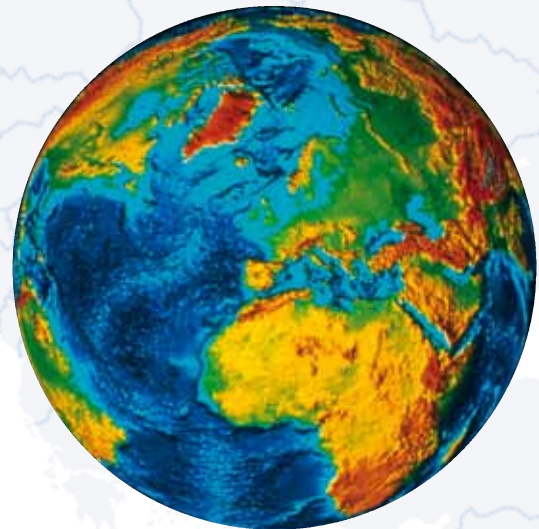
Voimaan myös Suomessa

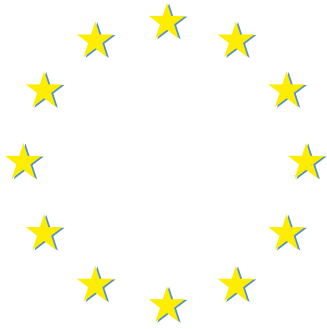
Eurooppalaiset standardit vahvistetaan Suomessa SFS-standardeiksi ja niiden kanssa ristiriitaiset standardit kumotaan.

Eurooppalaiset standardit voidaan vahvistaa SFS-standardeiksi useilla eri tavoilla. Osa standardeista julkaistaan suomen ja englannin kielellä vahvistamisen yhteydessä. Osasta standardeista tehdään vain englanninkielinen sähköinen versio, johon lisätään suomenkielinen etusivu. Eurooppalainen standardi voidaan vahvistaa SFS-standardiksi myös ilmoittamalla asiasta vain Standardisointiliiton julkaisemassa SFS-tiedotus-lehdessä vahvistamisen yhteydessä.

Maailmanlaajuista standardisointia käytetään hyväksi

Eurooppalaisten standardien laadinnassa pyritään käyttämään hyväksi maailmanlaajuista standardisointia aina kun se on mahdollista. Maailmanlaajuisia standardeja laativat **ISO** (International Organization for Standardization), **IEC** (International Electrotechnical Commission) ja **ITU** (International Telecommunications Union). CENin standardeista 30 % perustuu ISO:n työhön. CENELECin standardeista 70 % on IEC:ssä tehtyjä.

Uusi lähestymistapa

Euroopan unionin toimeksiannosta laadittavat standardit ovat viime vuosina olleet tärkeällä sijalla eurooppalaisissa standardisoimisjärjestöissä. Tämä on ollut seurausta teknistä harmonisointia koskevasta EU:n uudesta lähestymistavasta, joka otettiin käyttöön vuonna 1985. Menettelyllä yksinkertaistetaan ja nopeutetaan EU:n lainsäädäntöä.

Uuden lähestymistavan mukaan teknisiin direktiiveihin sisällytetään vain olennaiset vaatimukset. Tuotantoa ja markkinointia varten eurooppalaiset standardisoimisjärjestöt laativat EU:n ja EFTAn toimeksiannosta standardeja. Nämä standardit eivät ole pakollisia vaan säilyttävät vapaaehtoisen standardin aseman. Viranomaisten on kuitenkin tunnustettava, että yhdenmukaisesti standardien mukaiset tuotteet täyttävät lainsäädännön turvallisuusvaatimukset.

Uuden lähestymistavan direktiivit

Uuden lähestymistavan direktiivejä on saatu valmiiksi yli 20 kappaletta. Laajimmat niistä käsittelevät pienjännitelaitteita, lääkintälaitteita, koneita, rakennustuotteita, painelaitteita ja henkilönsuojaimia.

EU:n jäsenenä Suomen on saatettava uuden lähestymistavan direktiivit voimaan samalla aikataululla kuin muissakin EU-maissa. Suomi on mukana myös direktiivien laatimisessa ja hyväksymisessä. Esimerkiksi henkilönsuojaindirektiivi on saatettu Suomessa voimaan valtioneuvoston päätöksellä, leludirektiivi leluilla ja räjähdysvaarallisten tilojen direktiivi asetuksella.

Tuotteet, jotka kuuluvat uuden lähestymistavan direktiivien piiriin, on varustettava CE-merkinnällä. Merkintä on valmistajan vakuutus siitä, että tuote täyttää sitä koskevien direktiivien vaatimukset ja on läpikäynyt asianmukaiset vaatimustenmukaisuuden osoittamismenettelyt. Ohjeet merkinnän käytöstä ovat ao. direktiivissä.

Myös muita standardeja tarvitaan

Kaikki EU:n tarvitsemat standardit eivät liity uuden lähestymistavan direktiiveihin. EU on tilannut eurooppalaisilta standardisoimisjärjestöiltä myös paljon esimerkiksi biotekniikkaa, tietotekniikkaa, teräsalaa ja julkisia hankintoja käsitteleviä standardeja.

EU:n säädöksissä viitataan myös ISO 9000 ja ISO 14000 -standardeihin. ISO 9000 -standardit käsittelevät yritysten ja muiden organisaatioiden laatuja järjestelmiä. ISO 14000 -standardit käsittelevät organisaatioiden ympäristöjärjestelmiä.

Kaikki eurooppalaiset standardit eivät ole EU:n tilauksesta tehtyjä, vaan suurin osa on laadittu elinkeinoelämän tarpeisiin. Esimerkiksi vain vajaa viidesosa CENin standardeista liittyy uuden lähestymistavan direktiiveihin.

Mistä tietoa?

Standardisoimisliitolla on useita tiedonseurantapalveluita, joiden avulla voi seurata standardisoinnin etenemistä eri aloilla. Liitto ylläpitää omaa standardisointialan julkista kirjastoa. Tiedot SFS-standardeista ja standardiehdotuksista ovat liiton ylläpitämässä tietokannassa.

Liiton tietopalvelu vastaa puhelimitse numerossa **09 1499 3455** arkinen klo 8 - 16 standardeihin liittyviin kysymyksiin.

SFS myy SFS-standardeja, -käsikirjoja ja muita SFS-julkaisuja sekä välittää kansainvälisiä, alueellisia ja ulkomaisia kansallisia standardeja. Kaikkia SFS-standardeja ja -käsikirjoja sekä useita ulkomaisia julkaisuja voi tilata myös kestotilauksena. Standardeja voi imuroida SFS:n verkkokaupasta osoitteessa <http://sales.sfs.fi>. Standardien myyntiä koskevia lisätietoja antaa SFS:n asiakaspalvelu puh. 09 149 9331, sähköposti sales@sfs.fi.

Kaikki voimassaolevat SFS-standardit on mainittu vuosittain julkaistavassa SFS-luettelossa, joka on luettavissa SFS:n sivuilta Internetissä (www.sfs.fi).

Standardeja julkaistaan myös käsikirjoina. Maksuton SFS-käsikirjojen luettelo on saatavissa liiton asiakaspalvelusta, puh. 09 149 9331, sähköposti sales@sfs.fi.

SFS-tiedotus on Standardisoimisliiton julkaisema asiantuntija-lehti. Se on hyvä tietolähde standardien maailmaan.

Standardisoinnin maailmankartta

Maailmanlaajuinen

IEC International Electrotechnical Commission	ISO International Organization for Standardization	ITU International Telecommunication Union
---	--	---

Eurooppalainen

CENELEC European Committee for Electrotechnical Standardization	CEN European Committee for Standardization	ETSI European Tele- communications Standards Institute
--	--	---

Kansallinen

SESKO Sähkö- tekninen ala	SFS Suomen Standardisoi- misliitto SFS Toimialayhteisöt	Viestintävirasto Teleala
---	--	------------------------------------

SUOMEN STANDARDISOIMISLIITTO **SFS** RY

Malminkatu 34, PL 130, 00101 Helsinki
Puh. 09 149 9331, faksi 09 146 4914
Internet www.sfs.fi, sähköposti sfs@sfs.fi